

- Trojanowiczowa Z., Lijewska E.: Kalendarz życia i twórczości Cypriana Norwida. T. 2: 1861-1883. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie 2007.
- Trznadel J.: Wielka i straszna (o Wielkiej rewolucji Francuskiej): http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:http://www.jacektrznadel.pl/index.php-option%3Dcom_content%26task%3Dview%26id%3D60%26Itemid%3D31.htm

NORWID ZA DNI KOMUNY PARYSKIEJ

Streszczenie

Określając Komunę Paryską mianem terroryzmu, Cyprian Norwid podkreśla w swej korespondencji swój krytyczny do niej stosunek, wymienia akty swego czynnego sprzeciwu, m.in. nakłanianie rodaków do „odmówienia służb terrorystycznej Komunie” oraz świadczy o gotowości poniesienia za to konsekwencji. Dramatyczne przeżycia tamtych miesięcy 1871 r. zostawiły znamienne ślady również w pismach krytycznych i utworach literackich ich świadka. Niniejszy artykuł jest próbą odczytania śladów doświadczeń tego okresu w korespondencji oraz w kluczowym dla zrozumienia postawy Norwida wobec Komuny Paryskiej tekście „Przyczynek do *Rzeczy o wolności słowa*” (1871). Jest też próbą odpowiedzi na pytanie, jak rozumieć tak zdecydowanie negatywną ocenę tego zrywu rewolucyjnego, wydaną przez Norwida zaraz po nierównej walce, gdy nadszedł czas krwawych represji i egzekucji tysięcy jego uczestników.

Streścił Henryk Siewierski

Słowa kluczowe: Cyprian Norwid, Komuna Paryska, Rewolucja.

CYPRIAN NORWID AND THE PARIS COMMUNE

Summary

By describing the Paris Commune as an act of terrorism, Cyprian Norwid, in his correspondence, emphasizes his critical view of the Commune and mentions his own active resistance in persuading his compatriots, “to refuse to serve the terrorist Commune,” and declares his readiness to face the consequences of his words. The traumatic experience of those few months in 1871 also left its traces in Norwid’s critical and literary works. The present article is an attempt at tracing the vestiges of that experience in the author’s correspondence and in “Przyczynek do *Rzeczy o wolności słowa*” (1871), a key text in understanding Norwid’s view of the Commune. It is also an attempt to interpret Norwid’s explicitly negative reaction to that revolutionary effort, expressed immediately after an unequal fight and at the time of the bloody suppression of the Commune and the ongoing executions of thousands of its participants

Summarised by Henryk Siewierski

Key words: Cyprian Norwid, Paris Commune, Revolution.